

KUKÁTKO

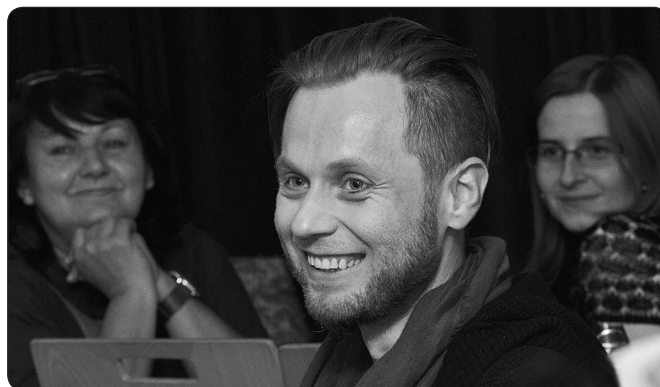
XXXI. národní přehlídka amatérského divadla pro děti Rakovník 2012

SPECIALISTÉ NA POHÁDKY

■ 1. neratovická divadelní společnost přivezla do Rakovníka kouzelný příběh Hanse Christiana Andersena Sněhová královna. Zaplněné divadlo v sobotu ráno sledovalo příběh Gerdy a Káje se zatajeným dechem. Dlouhotrvající potlesk na konci představení byl důkazem toho, že se podařilo pomalu a nenásilně vtáhnout diváky do děje a přimět je pozorně sledovat celé představení. Po poslední oponě jsem požádal o rozhovor režiséra, scénografa a choreografa této inscenace. Jednalo se ovšem o jediného člověka a tím byl Miroslav Král.

Vaše představení je z výtvarného hlediska velmi pěkné. Zdá se, že to musí stát velmi mnoho peněz. Kdo vás sponzoruje?

Nějaké peníze to stojí, ale opravdu to není mnoho. Některé finanční prostředky dostáváme od města, píšeme granty a kdysi jsme byli finančně podporováni i krajem. Od Středočeského kraje již bohužel v současné době nedostáváme nic. Sponzoruje nás také jeden krejčovský salon a jinak máme to, co kde posbíráme. Vždy to musí být vymyšlené tak, aby se nekupovaly nové věci. Obíháme sekáče a přeshíváme si oblečení na kostýmy.

Kostýmy si šijete sami? Vypadají velice profesionálně.

Kostýmy stejně jako scénu si děláme zcela sami. Také to si neplatí úplně zadarmo, něco to stojí, ale není to nijak extrémně drahé.

Před dvěma roky jste na Popelce hráli s pohádkou Liška Ryška a pták Ohnivák. Specializujete se pouze na pohádky?

Děláme vlastně pouze pohádky. Jestli se ovšem tomu, co jsme dnes hráli, dá říkat pohádka, tak se specializujeme pouze na pohádky.

jinak. Je to tím, že jsme dnes už někde jinde, než tehdy. Dospěli jsme ani ne tak intelektuálně jako věkově a zkušenostmi. Téma samoty se opět přelévá do Krásky a zvířete.

Udržujete na repertoáru víc pohádek?

Hrajeme vždycky pouze jednu.

Nemohu se nezeptat. V programu jste uveden jako autor režie, choreografie i scénografie. Může to všechno obsáhnout jeden člověk?

Vypadá to, že zastávám práci za tři lidi. Ovšemže, bez toho, aby mi kolegové pomáhali, by to pochopitelně nešlo. Režii bych samozřejmě velmi rád někomu nechal, protože mě daleko více baví výtvarno a víc mě baví dělat dramaturgii a upravovat si text. Ovšem, kde brát a nekrást. V současné době jsem v našem souboru jediný režisér.

Honza Švácha

Divadlo Drak Hradec Králové / režie Matija Solce
H. Ch. Andersen, M. Solce, P. Hašek: **Děvčátko se sirkami**

Divadlo rozmanitostí Most / režie Jiří Ondra
Kateřina Fixová, Jiří Ondra: **Pohádkové město**

MRZLO, ... AŽ PRAŠTILO!

■ **Poslední soutěžní den POPELKY RAKOVNÍK 2012 otevřela 1. neratovická divadelní společnost Neratovice svou inscenací „SNĚHOVÉ KRÁLOVNY“ Hanse Christiana Andersena v dramtizaci Ivy Klestilové.**

V úvodu je nutno předeslat, že většina tvorby výše zmíněného Hanse Christiana Andersena je bytostně spjata s jeho životní zkušeností, ať už literární či ryze osobní až intimní. Zmiňu-

ji se o tom proto, že vlivy jeho osobního života se promítají také do „Sněhové královny“, a to zcela zásadně. Dokonce vedou jeho uvažování o postavách příběhu ve zmotivování jejich jednání. Při znalosti jeho života lze poměrně jasně vystopovat styčné body a průsečíky dané osobní zkušenosti v jeho díle. Mluví-li se o jeho nevyjasněné či nepřiznané sexuální orientaci (homosexualita, bisexualita, pedofilie), o jeho neschopnosti naplnit s někým bližší vztah citově i sexuálně, o řadě takto nenaplněných platonických vztahů k mužům i ženám, jeho „přátelský“ vztah s operní pěv-

kyní Jenny Lindovou, pak lze pochopit vedení postav příběhu i osudovou neodvratitelnost konce, jak díla, tak faktického konce života H. Ch. Andersena, který dodnes spočívá ve svém hrobě sám.

Motivy chladného (ledového) srdce, neschopnosti milovat, motiv sebetřýzně pramenící z nenávisti ke všem lidem, kteří jsou schopni vášně, to všechno je motorem silného archetypálního a mytického příběhu zachycujícího různé podoby lásky. Režie inscenace, úpravy dramtizace, scénografie a choreografie se ujal Miroslav Král, který prostředky tzv. „divadla velké-

ho gesta“ na konceptu operní režie oživuje divadlo iluze a svět H. Ch. Andersena prostřednictvím velké kompozice, kde velmi poučeně zapojuje všechny divadelní komponenty (hudba, světla, kostýmy, scénografie, choreografii, hereckou složku, líčení atd.). Ke cti inscenace je nutno říci, že ona bohatě vytvořená struktura není samoučelná, ani neslouží k demonstraci umu režiséra, ale je jeho nástrojem a prostředkem, k co nejsilnějšímu sdělení příběhu a jeho hlavních i vedlejších témat. Mezi ta dvě ústřední patří, a zcela oprávněně, dvě podoby lásky Káje. První je jeho vztah s Gerdou. Druhý je jeho vztah ke Sněhové královně. Zatímco vztah s Gerdou je jasně budován jako vývoj od přátelství mezi chlapcem a dívkou k přerodu v lásku mezi mužem a ženou, u vztahu se Sněhovou královnou je jeho základní nastavení nejasné a budící dojem nevyváženého sexuálního a iniciačního vztahu mezi zkušenou ženou a mladým chlapcem. Ústřední herecká trojice bezchybně zvládá zadání v daných aranžmá, která jasně vykazují znaky operní režie. Představitelce Sněhové královny jednoznačně nepomáhá, jak úvodní, tak především

závěrečné prostorové umístění v zadním plánu scény, kde při slovním projevu hlasově nedostačuje a divák tím, přichází o závěrečné poselství inscenace. Snaha o rozbití „patetického“ temporytmu inscenace obrazy, které režisér oživil proměnou žánru i vizuálními citacemi a reminiscencemi na některé známé opery, sice trochu výše zvýšený temporytmus inscenace zretardoval, ale celkově odlehčil a stylově imaginativním způsobem navrátil autorovi předlohy.

Vyváženost herecké složky, dokonalé svícení, stylová hudba, vynikající kostýmní složka i jednoduchá, leč funkční scénografie spolupracují svrchovaně iluzivním způsobem vyprávění na tematickém vyznění příběhu H. Ch. Andersena. Setkání dětského diváka se stále se sporičtější objevujícími iluzivním způsobem vyprávění silných příběhů, se pro tak pro něj stává silným zážitkem, který je v „živém“ provedení stále ještě nezastupitelným. Inscenace Miroslava Krále to zcela jasně prokázala. Došlo tak k tomu, že inscenace vskutku udeřila hřebíček na hlavičku. Měla-li to být rána, která nás měla razantně upozornit na sílu a kouzlo iluzivního způsobu vyprávění, lze poznamenat, že do toho „neratovičtí“ řádně praštili.

Jaromír Hruška

MĚL JE SEŽRAT VŠECHNY!

■ **Soutěžní sekci letošní Popelky uzavřelo brněnské Divadelní studio „V“ inscenací nazvanou Červená Karkulka. Jde o kus, který spatřil světlo světa před deseti lety a od té doby je – podle tvůrců se značným úspěchem – uváděn pravidelně pro předškolní děti od necelých tří let věku.**

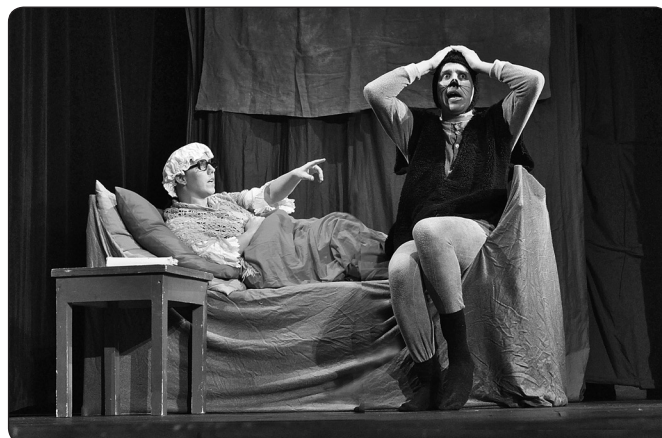
Buď jak buď, představení, které jsme viděli na Popelce vykazují znaky inscenace skrz naskrz problematické.

Inscenátoři se pokoušejí pomocí prostředků antiiluzivního divadla převyprávět klasickou pohádku. Ve svém tvaru nám ovšem nenabízejí ucelený dramatický příběh, nýbrž pásmo jakýchsi zábavně edukativních čísel, slepených spí-

še účelově než účelně dohromady na pozadí příběhu Karkulky, vlka, maminky, babičky a myslivce. Součástí textu je velké množství lidových písniček, zpívaných za účasti dětí. Dále pak řada poměrně násilných improvizací s dětmi. Písničky ani interakce s publikem nejsou organicky zakotveny v dramatickém příběhu, potřeba si zazpívat společně

s dětmi nevytvěrá jako nutnost z dramatické situace. Koukal jsem na Červenou Karkulku, ale

viděl jsem pohádku o tom, jak pejsek s kočičkou upekli divadlo. Kdo co uměl, to nabídl, každý nápad jako by byl pro inscenaci dobrý bez ohledu na jeho smysl nebo vztah k tématu.

Větší část příběhu známé pohádky nebyla znázorněna prostřednictvím dramatického jednání postav, ale toliko slovně převyprávěna. Ať už postavou vypravěčky nebo ústy Karkulky (stylem „teď půjdu a udělám to a to“), vlka nebo myslivce. Vyprávění se opakovalo v neustálých rekapitulacích. Jedna informace byla nejprve předestřena jako plán dané postavy, poté dovyprávěna vypravěčkou a na závěr ještě jednou rekapitulována danou postavou jako shrnutí

zažitého. Zážitek sám se ovšem na jevišti neudál. Někteří herci používali při tvorbě postav velice silné charakterizační prostředky, které se v případě myslivce v podání Vojty Novotného přehouply za hranici směšnosti. Vztahy mezi jednotlivými postavami (a jde přitom o vztahy jednoduché!) nejsou důsledně dodržovány, postavy se k sobě navzájem chovají pokaždé jinak, bez ohledu na logiku příběhu. Karkulka a vlk působí místy jako dva dobří kamarádi.

Nemluvě o závěru hry, který budí dojem, jako by s vlkem (v jehož břiše ještě před nedávnem čelily trávení babička i Karkulka) všichni pobaveně laškovali jako s malým nezbedou. Jednou z největších jevištních výzev Červené Karkulky je způsob, jak ztvárnit požírání Karkulky a babičky vlkem. To bylo provedeno tak, že vlk nejprve strhl svou oběť na postel, pak za postel, a nakonec na nás na nekonečně dlouhou dobu vyšpulil jen a pouze svůj zadek

oblečený v plandavých šedých jégrovkách, přičemž předstíral požírání. Nijak zvlášť vkusná podívaná. Inscenace popírá základní pravidla žánru pohádky. Aby se děti příliš nebály zla, raději není zlo jednoznačně definováno. Boj dobra se zlem se v případě brněnské inscenace proměňuje v kšeftování se zlem. Kdo má smysl pro morálku, musí si nakonec přát, aby je vlk sežral všechny.

Luděk Horký

De Facto Mimo Jihlava / režie Martin Kolář
Martin Kolář: Kája v cirkuse

Hynkovo hravé divadlo Litoměřice / režie Eva Andělová
Jan Werich, Eva Andělová: Fimfárum

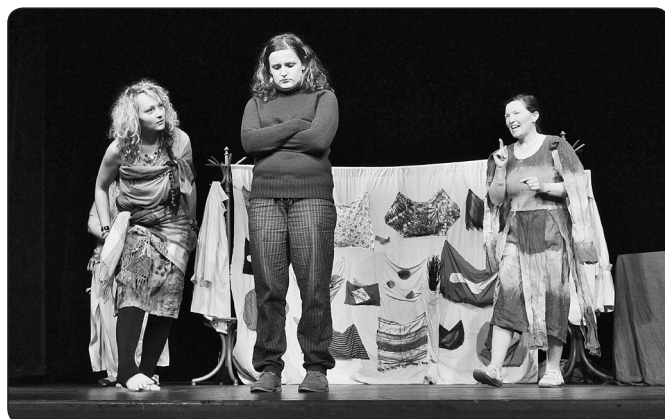
DS Tábor / režie Josef Konrád
Vlastimil Peška: Měla babka čtyři jabka

Symposion Třebechovice pod Orebem / režie Jiřina Krtičková
Jiřina Krtičková: Makaphovy dary

DS Týl Čelákovice / režie Božena Vítovcová, L. Feldek, B. Vítovcová, V. Trísková, K. Svobodová: Sípková Růženka + Tři prádleny

Červiven, SPgŠ Krnov / režie Petra Severinová
F. Nepil, F. Taschlin, O. Hejná, A. Mikulka: Škola snů

Program

Neděle 11. listopadu 2012

10.00 – 11.30 TD

Host přehlídky

Kabaret na cestách aneb Všechny konce světa

Marek Němec, Lucie Pernetová, Klára Oltová-Sedláčková
a Tomáš Pavelka ze Studia Kamarád

12.00

**Slavnostní zakončení Popelky Rakovník,
vyhlášení a předání ocenění
včetně doporučení či nominace
do programu Jiráskova Hronova 2013**

Pop(e)lky

Před svíčkovou Popelka I.

Popelkové poledne provoněla pohádka. Pohádková pečeně. Pořádné papáníčko.

Ó! Opravdu ochutnejte! Oči olizují omáčku ostatních.

Pusa poslintává. Prosím, pět porcí pro porotu. Pch! Pro porotu? Plebs počká?

Energii! Energii!

Loudím, lichotím, laškuji... Litujeme, láska.

Krájíme, kuchtíme, kastroy klokotají. Kušuj. Kecni ke kafi, klídek. Krucinál... Knedlíky! Konečně! Kupředu ku krmi!

Ambrosie. Ach!

Před představením Popelka II.

Přátelé. Popleskávají, pusinkují, podávají pracky.

Od odpoledne? Opravdu?

Představení pohodová? Pařby podobně? Prima!

Eva.

Lucky, Lenky, Lída, Lukášové, Luděk...

Konverzace, kliše, krize, konvertování, konverzace kloudná.

Komunikace kamarádká. Kroužení kolem křehké kry. Kohoutkování kvůli kýžené krásce. Klink–klink! Konec kecání, kultura!

Auditorium – alou!

Před půlnocí Popelka III.

Průsvih. Patetické. Plytké. Pitoreskní. Prostě pomalé.

Oho! Okoukané? Omyl, osvěžující, omlazující. Okouzlující!

Příjemné pokoukání. Průměr.

Existenciálně esoterické. Exaktně esenciální.

Laskavé. Líbivé. Lichotivě loudivé!

Každý kecá kraviny. Koupím kriticky konstruktivní, kouzelný komunikátor!

Absintýýý!

**Představení Bylo nás pět Kurzu praktické režie
slavilo zasloužený úspěch.**